

שלום על ישראל

בפרשתינו קוראים אנו אודות מחלקות של קרח ועדתו וסופם המר, ומשכן, משוררים ניגונים בשבח השלום והשלווה, כמו **'אדון השלום'** - ניגון של הרה"ח ר' יצחק אונגר הי"ו, וכן לעתים היצירה על **'שים שלום'**, שהביא הרה"ח ר' יחזקאל קלאנסבאלד ז"ל.

ראש חודש תמוז

בשבועות הבעל"ט, מרבית בניגוני ערגה וכיסופים הומיים לבנין בית מקדשנו ותפארתנו, בחודש שבו הובקעה העיר ותכופו על כלל ישראל צרות רבות ורעות, ומני אז מחכים אנחנו לך להתגלות מלכותו יתברך שמו.

מבין ניגוני הערגה לבנין בית המקדש, הם הניגונים על **'רחם בחסדך'** המושרים בחצר קדשנו, הראשון הוא ניגון הערגה המפורסם, שהלחינו בעל המנגן ר' ישראל מאנטניא.

הניגון השני, הוא לחנו של הרה"ח ר' יצחק אונגר.

השלישי - לחן עממי, שכפי הידוע לנו הלחינו בעל המנגן ר' יעקל קלאנסבאלד [אביו של ר' יחזקאל]. אחרים טוענים כי הלחינו החזן ר' יוסלה רזנבלט ז"ל אך אין לכך מקור מבוסס.

ניגון נוסף על **'רחם בחסדך'** היה משורר בחצר קדשנו הרה"ח ר' יחזקאל קלאנסבאלד ז"ל לחצר קדשנו.

הגה"ח ר' אברהם צבי בעק זצ"ל

הגה"ח **אבי' מעלבוין** זצ"ל, היה מתכבד לשזור בשולח"ט של רבוה"ק ולהבחל"ח רבנו שליט"א, את חרוזי הניגון **'דער שבת ליד'**, אשרי עין ראתה שירתו בלהב אש קודש, כאשר הקהל מחרה אחריו בפזמון **'דער שבת וועד עס הייליגט' ודער שבת איז טייער** מדי כמה קטעים. כאשר כבר כתבנו במדורנו, חיבר את הניגון בעל מנגן בשם ר' אהרן נתנחם זילבער הי"ד.

כמו כן היה הגה"ח זצ"ל משורר בשבת שלפני ז' אדר את פיוטי הרה"ק מקאלב בהונגריה, וניגונים נוספים מאוצרו.

המגיד מטריסק זי"ע

מספר חוקרים טוענים, אודות אחד מניגוני 'ישמחו במלכותך', אשר מושר לפרקים בחצר קדשנו, כי הוא מהיכלו של הרה"ק המגיד מטריסק זי"ע. הר"ר ישראל האס מספר, ששמע מפי אדמו"ר מוויזניץ קייאמישא שליט"א, בעת שהותו בימי בחרותו בארה"ק אצל זקינו רבנו האמרי חיים זי"ע, היתה תקופה ששהה האמ"ח בזכרון יעקב, ובכל ליל שבת שר האמ"ח 'ישמחו במלכותך' בניגון זה בהתלהבות גדולה.

מקורות: הרה"ח אשר לעמיל פולק, הרה"ג לוי יצחק האגער, הרב מנחם מענדיל יואל אדלר, הר"ר חיים מאיר אוביץ, הר"ר חיים מאיר שטרן, הר"ר משה צבי שטרן, הר"ר יחזקאל יוסף גייגר, הר"ר שלמה סאמט, הר"ר יחיאל שטיינמץ - לונדון, הר"ר ישראל האס - קיימישע, הר"ר יעקב ארי' אורן, הר"ר גבריאל יוסף פולק, מכון עתיקין 076-5980343 והיורד הר"ר בנימין גויפלד.

האדמו"ר מליובאוויטש זי"ע

כמה וכמה ניגונים המושרים בחצר קדשנו, לימדם כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש זי"ע במרוצת שנות נשיאותו, מהם מפי אבותיו אדמו"רי חב"ד לדורותיהם ומהם מפי חסידים ואנשי מעשה.

המפורסם שבהם, הוא הניגון **'צמאה לך נפשי'** האיטי, בו פותח רבנו שליט"א לעתים תכופות, אותו לימד האדמו"ר זי"ע עוד בשנת תשי"ד, והוא ניגון המיוחס להרה"ק בעל התניא זי"ע.

ניגון נוסף הוא **ניגון השמחה** על התיבות **'צמאה לך נפשי'**, אותו לימד בשמחת תורה של שנת תשי"ח, במקורו הוא ניגון עתיק שהיה מושר בפי חסידים בדורות הקודמים, שהיו ממשיכים את הניגון בתיבות בשפה הרוסית **'עין, טי דורין מרקו, שטא טי יעדיקש נא ירמקו? ניע קופליש, ניע פרודיש, טאלקא רוביש ווארקו'**, משמעות התיבות הוא שפונים למאן-דהוא בשם **'מרקו'** שמסתובב לו בשוק בחוסר מעש וגוערים בו: **מרקו, שוטה שכמוך, מה לך מסובב בשוק, אינך קונה ואינך מוכר מאומה, ורק מעורר מהומות**. כשהכוונה ליצר הרע שמסובב בתוכנו ואינו מוכר כלום ואינו קונה מאומה, וכל מהותו לעורר מהומות ומזנים בין ישראל לאביהם שבשמים.

ניגונים נוספים שלימד האדמו"ר מליובאוויטש, ומושרים רבות בצל רבנו שליט"א, הם ניגוני **'כי אנו עמך'** האיטי, אותו משורר רבנו בקביעות במוצאי יום הכיפורים ובהזדמנויות, אותו לימד אדמו"ר מליובאוויטש בשמחת תורה שנת תשכ"ד, והניגון **המהיר** על תיבות אלה, אותו לימד בשנת תשי"ז.

עוד מהניגונים המושרים לפרקים בחצרנו שלימדם האדמו"ר: ניגון **'רחמנא דעני'**, ניגון השמחה **'הוא אלקינו'**, וניגון **'אנעים זמירות'**.

ניגון גענועים מיוחד שלימד האדמו"ר מליובאוויטש בליל שמחת תורה בשנת תשי"ט, מכונה ניגון **'שאמיל'**. אודות ניגון זה סיפר: **'בעבר, חיו ברכס הרי הקווקז שבטים פראיים שחיו שם ללא כל הגבלות של חוקי הממשלה ועשו במ כבתוך שלהם מנהיגים של שבטים פראיים אלה היה אדם בשם 'שאמיל'. משבא הצאר הרוסי לכבוש הרים אלה ולכוף אותם למלכותו, נתקל בהתנגדות עזה, למרות צבאו העצום והמזוין, וזאת בשל היותם בראשי ההרים לעומת החיילים שהיו למטה. פעל איפה הצבא הרוסי בערמה, כאשר קשר עמם קשר והערימו אליהם שברצותם לפנות אליהם כדי לעשות שלום עמהם, אך משבא אליהם מנהיגם שאמיל, תפסוהו והגלוהו לארץ גזירה.**

בהיותו בכלאו, הרהר אותו שאמיל בגענועים עזים בארץ מולדתו על ההרים הרמים, על שנות היותו חפשי ולא מוגבל בשום הגבלות של בני תרבות, ועתה מה מר מצבו בהיותו משועבד בכבלי סוהריו. כך היתה תשוקתו מתגברת ומתוך תשוקה עצומה זו היה משורר לעצמו תנועה זו.

תנועה זו - סיים האדמו"ר מליובאוויטש - מבטאת אפוא את גענועיה של נשמת ישראל, שהיתה חצובה מתחת כסא הכבוד, משוחררת מכל כבלי העולם התחתון והמוצמצם והמוגבל ומכבלי היצר העכור, ואז הכריחו אותה לירד למטה, ככלוהו בכבלי הנפש הבהמית, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, וכשהנשמה מתבוננת במקור חוצבה, היא מתעוררת בגענועים עזים לשוב למקורה ולהתאחד עם אלקיו ללא שום הגבלות וחטאים המעלימים ממנו את האור האלקי.